

Seat No. : _____

DF-105

December-2025

B.A., Sem-I

EC-I-102 : Sociology
(Indian Social Structure)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. નગર સમુદાયનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

1. ભારતીય સમાજની સામાજિક-સાંસ્કૃતિક ખાસિયતો જણાવો. 14

2. જ્ઞાતિનો અર્થ જણાવી, જ્ઞાતિના પરંપરાગત લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

2. વર્તમાન ગુજરાતનું જ્ઞાતિ માળખું વર્ણવો. 14

3. અંતર્લગ્ન અને બહિર્લગ્ન વિશે નોંધ તૈયાર કરો. 14

અથવા

3. લગ્નની વ્યાખ્યા આપી, તેના પ્રકારો ચર્ચો. 14

4. સ્પેશિયલ મેરેજ એક્ટ-1954 સમજાવો. 14

અથવા

4. અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ધારો-1976 સવિસ્તૃત ચર્ચો. 14

DF-105

1

P.T.O.

- (1) શહેર સમુદાયનો મુખ્ય વ્યવસાય _____ છે. (ખેતી, વેપાર, ઉદ્યોગ)
- (2) શહેર સમુદાય _____ સમુદાય છે. (પ્રાથમિક, ગૌણ, ઔપચારિક)
- (3) અખિલ ભારતીય માનવશાસ્ત્રીય સર્વેક્ષણ મુજબ ભારતીય સમાજના ઘટક જૂથને _____ નામે ઓળખવામાં આવે છે. (સમાજ, સમુદાય, જ્ઞાતિ)
- (4) અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ધારો _____ થી અસ્તિત્વમાં આવ્યો છે. (1976, 1930, 1940)
- (5) કાનૂની પરિભાષામાં ન્યાય પૃથકવાસ _____ દર્શાવે છે. (સહનિવાસ, અલગ નિવાસ, ઘર)
- (6) _____ ના પ્રયાસોથી સતીપ્રથા અટકાયત કાનૂન અસ્તિત્વમાં આવ્યો. (રાજા રામમોહન રાય, ગાંધીજી, વિવેકાનંદ)
- (7) રામપુરા ગામનો અભ્યાસ _____ એ કરેલો હતો. (શ્રીનિવાસ, દુબે, વેબર)
- (8) જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા _____ પ્રકારની સમાજ વ્યવસ્થા છે. (ખુલ્લી, બંધ, ખાનગી)
- (9) ચંત્રવત જીવન _____ સમુદાયનું લક્ષણ છે. (શહેર, ગ્રામીણ, આદિવાસી)
- (10) _____ એ ભારતીય સમાજના સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યનું ચિત્ર રજૂ કરે છે. (સમુદાય, સમસ્યા, પરિવર્તન)
- (11) _____ ના મતે મોટું કદ, વસ્તીની ગીચતા અને અનેકવિધતા એ શહેરના ચાવીરૂપ લક્ષણો છે. (લૂઈવર્થ, મેક્સ વેબર, લૂઈ રોમ)
- (12) _____ એ લોકશાહી અને માનવ અધિકારો વિરોધની ઘટના છે. (અસ્પૃશ્યતા, ધર્મ, પરિવર્તન)

Seat No. : _____

DF-105

December-2025

B.A., Sem-I

EC-I-102 : Sociology
(Indian Social Structure)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. Give the meaning of urban community and discuss its characteristics. 14

OR

1. Explain the socio-cultural characteristics of Indian society. 14

2. Explain the meaning of Caste. Discuss its traditional characteristics. 14

OR

2. Describe the Caste structure of contemporary Gujarat. 14

3. Discuss the endogamy and exogamy marriage. 14

OR

3. Give the definition of Marriage and discuss its types. 14

4. Explain the Special Marriage Act, 1954. 14

OR

4. Discuss in detail the Act of Untouchability Abolition, 1976. 14

- (1) The main occupation of the Urban community is _____.
(Agriculture, Business, Industry)
- (2) Urban community is _____ community. (primary, secondary, formal)
- (3) The element group of Indian society is known as _____ according to All India Anthropological review. (Society, Community, Caste)
- (4) The Act of Untouchability come into existence in _____. (1976, 1930, 1940)
- (5) Legal separation depicts _____ in legal terms.
(Cohabitation, Separate Habitation, House)
- (6) Due to the attempts of _____, the law of ban on Satipratha come into existence. (Raja Rammohan Roy, Gandhiji, Vivekanand)
- (7) Rampura village study was done by _____. (Shrinivas, Dube, Weber)
- (8) Caste system is _____ type of social system. (open, close, private)
- (9) Mechanical life is a characteristic of the _____ community.
(Urban, Rural, Tribal)
- (10) _____ depicts a picture of the social and cultural diversity of Indian society.
(Community, Problem, Change)
- (11) According to _____, large size, population density and diversity are the key characteristics of city. (Louis Worth, Max Weber, Louis Rome)
- (12) _____ is an antidemocratic and anti-human rights phenomenon.
(Untouchability, Religion, Change)
-